

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-7/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 18 kwietnia 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 160 § 1 pkt 1 i art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 15 i 1089 oraz z 2018 r. poz. 4, 130 i 138), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez sołtysa sołectwa Dolany (gmina Koszyce) od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie z dnia 28 marca 2018 r. znak DKR-5244-3/18, dotyczącego skargi wyborców na podział gminy Koszyce na okręgi wyborcze, ustalenie ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu

postanawia

- 1) pozostawić odwołanie bez rozpoznania;
- 2) uchylić w trybie nadzoru postanowienie Komisarza Wyborczego w Krakowie z dnia 28 marca 2018 r. znak DKR-5244-3/18 i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia Komisarzowi Wyborczemu w Krakowie II;
- 3) zobowiązać Komisarza Wyborczego w Krakowie II do podjęcia działań określonych w art. 17 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego, ze względu na naruszenie przez Radę Gminy Koszyce prawa przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze, tj. do stwierdzenia w formie postanowienia, że podział na okręgi wyborcze jest niezgodny z prawem i wezwania Rady Gminy Koszyce do wykonania zadania w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130) rady gmin zobowiązane były do dokonania podziału gmin na okręgi wyborcze w wyborach do rady gminy, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Rada gminy Koszyce uchwałą Nr XVIII/178/2018 z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie podziału gminy Koszyce na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

Na ustalenia Rady Gminy skargę wnieśli wyborcy gminy Koszyce (mieszkańcy sołectw: Dolany i Książnice Wielkie).

Po rozpatrzeniu skargi Komisarz Wyborczy w Krakowie, postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2018 r. znak DKR-5244-3/18, oddalił skargę.

W dniu 4 kwietnia 2018 r., w ustawowym terminie, wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie z dnia 28 marca 2018 r. znak DKR-5244-3/18 wniesione przez sołtysa sołectwa Dolany (gmina Koszyce).

Zgodnie z art. 420 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego odwołanie od postanowienia komisarza wyborczego może wnieść grupa co najmniej 15 wyborców danej gminy.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że do odwołania podpisanego przez sołtysa sołectwa Dolany nie dołączono dokumentu potwierdzającego upoważnienie do wniesienia odwołania w imieniu co najmniej 15 wyborców. Przepisy Kodeksu wyborczego nie upoważniają natomiast sołtysa do wnoszenia odwołań w imieniu wyborców.

W związku z tym Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w pkt 1 sentencji uchwały.

Jednakże Państwowa Komisja Wyborcza, działając w trybie nadzoru, dokonała analizy zaskarżonego postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie oraz podziału gminy Koszyce na okręgi wyborcze i stwierdziła, co następuje.

W gminie Koszyce wybieranych będzie 15 radnych. Stosownie do art. 418 § 1 Kodeksu wyborczego gmina powinna zatem zostać podzielona na 15 jednomandatowych okręgów wyborczych.

Zgodnie z art. 417 § 2 Kodeksu wyborczego w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa.

W wytycznych i wyjaśnieniach dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, stanowiących załącznik do uchwały z dnia 5 lutego 2018 r. (M.P. poz. 204) Państwowa Komisja Wyborcza również wskazała, że przy dokonywaniu podziału należy przestrzegać zasady, iż w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy (sołectwo). Dodatkowo jednostki pomocnicze (sołectwa) mogą być połączone jeżeli w gminie do 20 000 mieszkańców liczba radnych wybieranych w danej jednostce pomocniczej, wskutek wyliczenia jednolitej normy przedstawicielstwa dla okręgu wyborczego, o której mowa w art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego, byłaby mniejsza niż 1.

Gmina Koszyce (5 581 mieszkańców) składa się z 19 jednostek pomocniczych – sołectw. Z podzielenia liczby mieszkańców poszczególnych sołectw przez jednolitą normę przedstawicielstwa (372,0667) wynika, że:

- 1) sołectwo Koszyce (2,147) – z uwagi na liczbę mieszkańców, powinno zostać podzielone na dwa okręgi jednomandatowe;
- 2) sołectwa Biskupice (0,503), Jaksice (1,365), Książnice Małe (0,589), Książnice Wielkie (1,094), Łapszów (0,898), Malkowice-Siedliska (0,981), Morsko (0,581), Piotrowice (0,546), Przemyków (1,180), Rachwałowice (0,669), Sokołowice (1,075), Witów (0,736), Włostowice (0,935) – mogą co do zasady samodzielnie tworzyć jednomandatowe okręgi wyborcze;
- 3) sołectwa: Dolany (0,368), Filipowice (0,355), Jankowice (0,234), Modrzany (0,247), Zagaje (0,497) – nie mogą samodzielnie stanowić okręgów wyborczych.

Ze wstępnego podziału gminy Koszyce wynika wprawdzie, że liczba wybieranych radnych wynosi 15, lecz podział ten nie uwzględnia sołectw, które nie mogą samodzielnie tworzyć okręgów wyborczych i, w związku z tym, muszą zostać połączone z innymi, graniczącymi z nimi sołectwami, przy jednoczesnym zachowaniu normy przedstawicielstwa mniejszej niż 1,5.

W związku z tym, zgodnie z zasadami dotyczącymi tworzenia okręgów wyborczych sołectwo:

- 1) Filipowice zostało połączone z graniczącym sołectwem Malkowice-Siedliska (łącznie 1,336);
- 2) Jankowice zostało połączone z graniczącym sołectwem Łapszów (łącznie 1,132).

Układ przestrzenny gminy Koszyce w powiązaniu z liczbą mieszkańców w poszczególnych sołectwach nie pozwala natomiast na przyłączenie sołectw Dolany, Modrzany i Zagaje (łącznie 1,112) do graniczących z nimi sołectw Jaksice (1,365), Książnice Wielkie (1,094) lub Biskupice (0,503), gdyż powodowałoby to przekroczenie normy przedstawicielstwa. Możliwe jest jedynie połączenie sołectwa Modrzany z sołectwem Książnice Wielkie (łącznie 1,341), lecz wówczas pozostałyby w dalszym ciągu sołectwa Dolany i Zagaje (łącznie 0,865), których nie można przyłączyć do żadnego graniczącego sołectwa. Możliwe jest także połączenie sołectwa Biskupice z sołectwami Modrzany i Dolany (łącznie 1,118), albo z sołectwami Modrzany i Zagaje (łącznie 1,247), lecz w każdym z tych przypadków pozostaje odpowiednio sołectwo Zagaje lub Dolany, którego nie można przyłączyć do żadnego graniczącego sołectwa. W związku z tym sołectwa Dolany, Modrzany i Zagaje zostały połączone i utworzyły jeden okręg wyborczy. Spowodowało to natomiast, że łączna liczba mandatów w okręgach w gminie Koszyce wynosiła 16, tj. była większa od liczby wybieranych radnych w tej gminie (15).

W takiej sytuacji stosownie do art. 419 § 2 pkt 2 Kodeksu wyborczego i pkt 10 wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, mandat nadwyżkowy powinien zostać odjęty w okręgu, w którym przy wstępnym podziale norma przedstawicielstwa była najmniejsza, tj. w sołectwie Biskupice (0,503). Ze względu na układ przestrzenny gminy Koszyce, w powiązaniu z liczbą mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych, sołectwo Biskupice powinno zostać połączone z sołectwem Książnice Małe (łącznie 1,092). Jego połączenie z innym graniczącym z nim sołectwem (Książnice Wielkie) powodowałoby bowiem przekroczenie normy przedstawicielstwa i w konsekwencji ponowne powstanie mandatu nadwyżkowego.

Rada Gminy Koszyce połączyła natomiast w jeden okręg wyborczy sołectwo Piotrowice (drugie w kolejności, w którym norma przedstawicielstwa jest najmniejsza – 0,546) z sołectwem Rachwałowice. Tego rodzaju działanie stanowi naruszenie art. 419 § 2 pkt 2 Kodeksu wyborczego). Jest to niezgodne z zasadami tworzenia okręgów wyborczych.

W tym stanie rzeczy Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że podział gminy Koszyce ustalony uchwałą Nr XVIII/178/2018 z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Koszyce na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu narusza przepisy Kodeksu wyborczego. Dlatego też Komisarz Wyborczy w Krakowie II powinien, działając w trybie nadzoru, podjąć działania określone w art. 17 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego. Z uwagi na powyższe Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w pkt 2 i 3 sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Otrzymują:

- 1.
2. Komisarz Wyborczy w Krakowie II
3. a/a